

Willer József dr.:

„Egységes politikai állás- foglalás kialakulását várjuk a kisebbségi kérdésben”

A magyarpárti képviselő nyilatkozata parlamenti felszólalásáról — Maniu feltűnésé-
kező levele Mihalachehoz — Brătianu Dinu a fegyverkezés szükségességét
hangoztatta a Kamarában

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Popescu-Necsesi tiltakozik az ellen, hogy tegnap este nyolc órakor berekesztették az ülést és ezért kénytelen ma felszólalni. Felolvassa Stelian Popescu vezércikkét, amelyet Antonescu vezérkari főnökről írt. Kérdést intéz, hogy miért cserélték ki Antonescu vezérkari főnököt, lamandi válaszol és elmondja, hogy Antonescu 1933. december 12-én került a vezérkar élére, mint helyettes főnök, azonban az új törvények értelmében a vezérkari főnök tisztét csak megfelelő ranggal bíró tábornok töltheti be. Miután Antonescu hadosztályparancsnok volt, őt visszahelyezték a harmadik hadosztály élére és helyét, a vezérkari főnök helyettesi kinevezést Florescu tábornok nyerte el. Ezek szerint a mostani beosztás törvényes.

Popescu Necsesi nem elégszik meg a válasszal és az áthelyezés igazi okát kérdezi ismételten.

Madgearu szintén az igazi ok miatt támadja Tatarescut, mire hatalmas zaj tör ki a képviselőház minden oldaláról. A liberálisok erre azt kiabálják: „Skoda, Skoda!”

A következő felszólaló Lupu, aki kijelenti, hogy a választ a felelős minisztertől várja.

lamandi válaszol és kijelenti, hogy a Kamarának alkalma lesz a felelős miniszter, ebben az esetben a miniszterelnök válaszát meghallgatni. De szerinte a hadsereg ügyét nem szabad a parlamentben tárgyalni, miután szerinte ez nem pártkérdés, minthogy a liberális-párt sem akar pártkérdést csinálni az ügyből. Közben belép a terembe Tatarescu, akit nagy tapsal fogadnak.

A kormány marad

Brătianu Dinu szólal fel, aki azzal kezdi beszédét, hogy kötelességének érzi felszólalni, mert szerinte a vita túllépi a megszokott kereteket.

— Ez az egész ország ügye — mondotta — és ilyen vitákkal nem szabad a bizalmat meggingatni a hadsereg iránt. Beszéde további részében kijelentette, hogy bizik Tatarescuban, aki elég erősnek mutatkozik és keresztül fogja vinni a hadsereg átszervezését és kellő felfegyverzését.

A pártelnök után Tatarescu szólal fel:

— A hadfelszerelésügyi minisztérium egyik irodájából, ahol a Skoda-ügy visszahatását korrigálom ki, jöttem ide, amikor a Kamara vitájáról értesültem. Mindazt, ami jó bennem, arra fordítom, hogy a hadsereg ügyét kellő módon vigyem előre. Ha önök a kinevezés törvényességén, vagy törvénytelenységén vitatkoztak, úgy én arra csak azt felelhetem, hogy a tisztiként értékes emberek. Nem akarunk politikát keverni a katonai kinevezések, előléptetések ügyébe, tehát ezek inkább tartoznak a katonai hatóságok elé, mint a Kamarába.

Maniu: Nem áll!

Tatarescu: A legfontosabb az lenne, hogy úgy a jobb-, mint a baloldal tudomásom venné, hogy ne vonja bele a hadsereg tisztjeit a politikai vitákba.

A továbbiakban arról beszél a miniszterelnök, hogy

a kormány tagjai missziót végeznek és mindaddig helyükön maradnak, amíg programpontjaikat meg nem valósítják. Ha valaki kormánybukást akart előidézni a

„Népszerű dolog a kisebbségeket meg- tenni minden baj okozójává”

Általános visszhangot keltett Willer József dr. parlamenti beszéde, amelyről részletesen beszámolt az Aradi Közlöny. Willer József dr. az újságíróknak nyilatkozott beszédéről, amelyhez a következőket mondotta:

— Előszörban arra volna szükség, hogy ne találjuk magunkat évről-évre más és más helyzettel szemben. Évek hosszú során rengeteg rezsim váltogatta egymást, a kisebbségi kérdéssel szemben minden esetben más és más volt az irányzat. Vegyük csak az utolsó évek történetét. Például közoktatásügyi kérdésekben: Averescu tábornok eléggé türethető rezsimje — meghallgatásunk tekintetében — után következett Angheliescu, aztán Costachescunak volt egészen más felfogása, majd a nagy intelligenciájú Gusti, megint Angheliescu, úgy hogy rövid pár év alatt Petroviestől kezdve napjainkig egymástól homlokegyenest ellenkező felfogásokkal kellett küzdenünk. Az volna tehát az első és főkérdésünk, hogy a kisebbségi kérdésben legyen egy egységes felfogás, melynek kialakítására azonban megfelelő fórum is kell.

Ez a fórum pedig semmi esetre sem lehet a parlament, mert az nem arra való, hogy ott valamely felfogás kiforrjon, a parlamentben, ott már a konzekvenciák levonása következik.

Ha lehetett fóruma a Skoda-kérdésnek vagy a Monitorul Oficial elleni ügynek, úgy kell hogy legyen egy fóruma a kisebbségi kérdésnek is, ahol kialakul a kérdésben alapos megbeszélés után, megtárgyalás után a megfelelő felfogás. Én tehát, illetve a Magyar Párt, parlamenti bizottság kiküldését óhajtjuk, ahol az összes pártok megbízottai és kiküldöttjei leszögezik véleményüket, hangoztatják állásponjtjukat és végeredményben valamely felfogásra és állásfoglalásra jutnak. Ez aféle kis parlament volna, mint az ilyen bizottságok általában, ahol

minden párt leköthetné magát valamely felfogás mellett, melyet aztán érvényesít, ha uralomra jut.

De természetesen addig is a legnagyobb mértékben hozzájárulna ez ahhoz, hogy tisztázódjanak a felfogások és hogy, ami a legfontosabb, megismerjék a kisebbségi kérdést.

A kisebbségi kérdést ugyanis igen kevéssé ismerik a honatyák. A kisebbségi kérdésben

vitával, úgy az csakódott, mert a kormány színtáncban áll a helyén.

Popescu Necsesi még mindig nem veszi tudomásul a választ. Mihalache szerint nem ártott, hogy a Kamara szóba hozta a hadsereg ügyét, mert legalább megnyilvánult, mennyire egyöntetűen fontosnak tartják ezt a kérdést. Elismeréssel szolt az eddigi és mostani vezérkari főnökökről, bár kijelenti, hogy a kinevezés ügye nem tisztázódott.

Lupu, majd Petrescu ezredes radikális parasztpárti szólaltak fel. Ezután a felirati vitára került sor, ennek első felszólalója Cuza volt, aki kijelentette, hogy minden a zsidók kezében van. Támadta Titulescut, különösen oroszbarát politikája miatt.

Moldovan képviselő furcsának tartja, hogy több nap telt el azóta, amióta a Skoda-bizottság munkáját befejezte és még nem került a Kamara elé az ügy. Tudomása van arról, hogy a jelentésből a Boilara vonatkozó iratok hiányzanak és a dossziét leküldték Cluj-ra a táblához. Kérdést intéz az illetékesekhez, hogy ez mit jelent, valamint az iránt is érdeklődik, hogy vajon nem akarják egyelőre tárgyalni az ügyet.

való felszólalások jobbára csak alkalmak arra, hogy vihar törjön ki és közbeszólások hangozzanak el.

Népszerű dolog a kisebbségeket megtenni minden baj okozójává,

minden könnyebb siker, mint a kisebbségi kérdésben türelmetlenséget tanúsítani, imé még ellenzéki embernek, Madgearunak is sikere volt tegnap azzal a különös kijelentésével, hogy a liberális rezsim csak az erdélyi kisebbségi kereskedőknek kedvezett.

— A képviselőház atmoszférája nem alkalmas ennek a kérdésnek az előkészítésére. A hangulat izgatott, a kérdéssel szemben teljesen ismeretlenül és idegenül állanak, közbekialtások zavarnak az, aki a kisebbségi kérdést fejtegeti. Ennélfogva nyilvánvaló, hogy a kérdést elő kell készíteni, az új fórum, a képviselőházi vegyesbizottság szolgálna ezt a célt, melyben minden pártnak vezére vagy küldöttje benne van. Itt aztán minden pártvezér vagy párt elfogadna, leszögezne egy álláspontot, aztán ha valamikor kormányra kerül, akkor érvényesíthetné. Mindenesetre tisztázódnának a fogalmak és volna hely, ahol végre nyugodtan meghallgatnának bennünket. Ettől a fórumtól egységes politikai állásfoglalás kialakulását várjuk a kisebbségi kérdésben. Mindaddig, amíg ez meg nem történik, mint azt mondottam és mint azt Gyártás Elemér bővebben kifejtette a szenátusban, csak a külpolitika függvényei vagyunk és nem bírálunk bennünket saját belső értékeink, erőnk, óhajaink és bajaink szerint.

Maniu érdekes levele

Bucurestiből jelentik: A nemzeti-parasztpárt vezetői között folyó tárgyalások során, tegnap meglepetést keltő fordulat állott be.

Maniu Gyula alávetette magát a pártvezetőség határozatának és így elállt attól a tervétől, hogy a felirati vitában beszédet mond,

egyben pedig Mihalachehoz levelet intézett, amelyben többek között az alábbiakat mondja:

— A közvélemény még mindig nem tudja, hogy tulajdonképpen mi történt az 1930. évi restauráció alkalmával.

Életemben igazolja ezt az állítást A. Verescu.

Legolcsóbb karácsonyi ajándék egy tartós divatos ernyő BRAUN LENKE „Transylvania“ ernyőházából

marsall nemrég elmondott sébny beszéde, amelynek során ez a tekintélyes politikus teljes jóhiszeműséggel olyan dolgokat mondott el, amelyek nem felelnek meg a valóságnak.

Milyen ferde beállásban állhat ez a kérdés a köztudatban, ha még Averescu marsall, aki rendszerint kitűnő információkkal rendelkezik a politikai természetű eseményekről, ilyen hibát követ el.

Hogy a közvéleményt megfelelő módon felvilágosítsam, — írja Maniu levelében, — legmegfelelőbbnek a parlamenti színpadon látta ennek a kérdésnek tisztázására. Minthogy azonban a pártvezetőség túlnyomó része nem tartotta opportunusnak felvetni a parlamentben a restauráció kérdését, amely esetleg komplikációkat idézhetett volna elő.

én, mint a párt fegyvermezt katonája, alávetem magam az állandó választmány határozatának,

viszont azt sem akarom, hogy a közvéleményben továbbra is téves hírek terjedjenek el, ezért arra kérem, hogy levelémhez mellékel

memorandumot vegye tudomásul és közölje azt a végrehajtó bizottság tagjaival.

Maniu levele nagy feltűnést keltett politikai körökben, de különösen a nemzeti pártkörökben. Több barátja meglátogatta Maniut, délelőtt tizenegy órakor pedig a nemzeti pártvezetőség elnöki tanácsa ülést tartott Maniu Gyula részvételével. Valószínű, hogy a felirati vita során Maniu felszólal. Délután Mihailache felkereste Maniut és minden valószínűség szerint levelet is ír neki, amelyben tisztázza az egész kérdést.

A miniszterelnökség ma a következő kommuniké adta ki:

„Egyes lapok szerint Constantiu Bratianu feliratkozott a Kamarában a napirend utáni felszólalások közé. Felhatalmazást kaptunk arra, hogy ezt a hírt megcáfoljuk.“

Politikai körökben ebből a kommunikéből megállapítják, hogy a kormánypártban tisztázódott a belső helyzet és újabb krízistől nem kell tartani.

BOCCACCIO DANCING-BAR

337 Bucuresti, Calea Victoriei 2. (Clădirea Românească épülete.)

A főváros attrakciója. Szenzációs művészi program. Londoni revü. A világhírű hegedűművész ZILZER IBOLYA és a páratlan BLUE STAR.

árufuvarozási egyezmény ügyében. Amikor az osztrák államférfiak megjelentek a diplomaták karzatán, az ülésteremben nagy tapssal fogadták őket, majd Görgey előadó rögtönzött beszédben fivőzölte a kancellárt és a külügyminisztert.

Az osztrák vendégek hosszabb ideig tartózkodtak az ülésteremben, majd megtekintették a parlament egész épületét.

Eckhardt Tibor, a népszövetségi magyar delegáció vezetője ma reggel Genfől Bécsbe érkezett és onnan délből 2 órakor tovább utazott Budapest felé. A bécsi pályaudvaron a reá várakozó újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Kemény küzdelem volt a genfi, sokkal keményebb, mint vártuk. Ha tekintetbe vesszük azokat a súlyos veszedelemeket, amelyek ott fenyegettek, akkor az elért eredményeket meg kell becsülnünk. Ez volt a legtöbb, amit elérhettünk és ezt is Olaszországnak köszönhetjük, amely feltétel nélkül mellénk állt és Angliának, amely a tökéletes pártatlanság szerepét töltötte be. Eden lord angol főmegbízottnak, valamint az angol kormányznak ezért külön hálával tartozunk.

A magyar kormány a megindítandó erőltetett vizsgálatról jelentést tesz majd a népszövetségi tanács elé,

de tárgyalásra többé nem kerül sor, mert az ügy végleg el van intézve.

Ausztria közvetít

Magyarország és a kisantant között

Schuschnigg osztrák kancellár és Waldenegg külügyminiszter budapesti látogatása — Eckhardt Tibor nyilatkozata a genfi eseményekről —

Belgrádból jelentik: Jugoszláv politikai körökben nagy érdeklődéssel kísérik Schuschnigg osztrák kancellár és Berger-Waldenegg osztrák külügyminiszter budapesti tanácskozásait. Jólétesült jugoszláv politikai körökben úgy vélik, hogy Ausztria, amely a genfi tárgyalásokon nem vett részt, a Genfben támadt új helyzet miatt szükségét érzi annak, hogy újból megvitassa Magyarországhoz való viszonyát, egyúttal pedig Ausztriának és Magyarországnak Olaszországhoz való kapcsolatát is. Az osztrák sajtó értesülése szerint Belgrádban az a vélemény alakult ki, hogy Ausztria az új helyzettől és a mindinkább előrehaladó olasz-francia tárgyalásoktól a közép-európai helyzet lényeges megjavulását várja. Jugoszláv politikai körökben biztosra veszik, hogy

Ausztria magára vállalja a közvetítő szerepét Magyarország és a kisantant között.

Budapestről jelentik: Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár és Berger-Waldenegg osztrák szövetségi külügyminiszter ma délelőtt feltizenegy órakor megkoszorúzták a Hősök emlékművét. A megkoszorúzásnál jelen volt Sipőcz Jenő dr. főpolgármester, majd az osztrák vendégek elvonultak az emlékmű előtt felállított katonai és rendőrségi diszszakadok előtt, azután elhelyezték a hatalmas koszorút az emlékmű talapzatán. Utána a kancellár és a külügyminiszter a követségek tagjaival a budai királyi palotába hajtottak, ahol feliratkoztak a magyar kormányzónál és feleségénél, majd pedig leadták névjegyüket Gömbös Gyula magyar kormányelnök és Kánya Kálmán magyar külügyminiszter lakásán, utána délelőtt 11 órakor megjelentek a miniszterelnökségi palotában, ahol már várta őket Gömbös miniszterelnök és Kánya külügyminiszter, majd megkezdődött az első hivatalos tanácskozás, amely egy óra hosszát tartott. A Magyar Távirati Iroda közleménye szerint az államférfiak megbeszéltek az országukat érdeklő kérdéseket és a nemzetközi helyzetet.

Horthy Miklós kormányzó délből 12 óra 10 perckor kihallgatáson fogadta az osztrák kancellárt és osztrák külügyminisztert, majd pedig fél kettőkor a kormányzó és felesége az osztrák kancellárt és külügyminisztert feleségeikkel együtt villásreggeli látta vendégül. Az osztrák kancellár és Berger-Waldenegg külügyminiszter feleségükkel, valamint az osz-

trák követség tagjaival délután meglátogatták a parlamentet. Pontban 6 órakor érkeztek a parlament épülete elé, ahol Gömbös Gyula magyar kormányelnök és titkára fogadta a vendégeket, majd a parlament folyosóján Kánya Kálmán külügyminiszter üdvözölte őket. A vendégek a diplomaták karzatán foglaltak helyet. A napirenden éppen Görgey István előadó jelentése szerepelt a Rómában kötött

„Ha a marseillei merényletnek Magyarországon bűnösei lennének, úgy le kell mondania a kormánynak“

— mondotta Pallavicini György örgróf a budapesti képviselőház ülésén —
Külpolitikai vita a magyar parlamentben

Budapestről jelentik: A képviselőház pénteki ülésén Görgey előadó ismertette azt a javaslatot, amelyben a magyar kormány felhatalmazást kér külállamokkal való kereskedelmi forgalom szabályozása dolgában. A törvényjavaslat körül nagy külpolitikai vita keletkezett. Pallavicini György örgróf az ellenzéki padosorokból melegen ünnepelte Schuschnigg kancellárt és annak a reményének adott kifejezést, hogy a két ország közös óhajai hamarosan valóra fognak válni. Kijelenti, hogy Kánya külügyminiszter Genfben kétségtelenül nagy sikert aratott, de nem helyesli mindenben Eckhardt magatartását. Helyteleníti ezenkívül Gömbös Gyula miniszterelnök kijelentését, amely szerint a Harmadik Birodalommal szemben jobban szimpatizál, mint a weimarival. A Harmadik Birodalomnak délkelet felé expanzións törekvései vannak. További bebiztosítás érdekében kijelentette, hogy a marseillei merénylet ügyével nem kíván foglalkozni, mert nem ismeri részletesen az ügyet. Kívánja azonban a kormánytól, hogy hozza ezt a kérdést a Ház nyilvánosság elé. Megemlítette, hogy Bethlen István gróf a frank per idején levonta a konzekvenciákat és miután a lemondást nem fogadták el, annakidején új választásokat rendeltek el.

Amennyiben a marseille-i merényletrel kapcsolatban Magyarországon bűnösek lennének találhatók, úgy a kormány kövesse Bethlen példáját.

Lakatos Gyula hangoztatta, hogy az ügyet a

külügyi bizottságban fogja a kormány nevében ismertetni. Buchinger Maró helytelenítette az olasz és német barát politikát és az utódállamokkal való viszony megjavítását javasolta.

Sigray Antal gróf szintén ellenezte a német-barát politikát. Reméli, hogy a kormány megtalálja azt a tengelyt, amely nem Róma és Berlin, hanem Róma és Páris között lesz. A magyar—olasz politikát helyesli. Kijelenti, hogy

helyesnek tartaná, ha a marseille-i merénylet ügyének vizsgálatát, amelyre Magyarország kötelezte magát, más kormány folytatná le.

Farkas Tibor kijelenti, hogy ilyen súlyos külpolitikai kérdéseket multhatatlanul a plénumban, ha másképp nem, zárt ülésen kell megvitatni.

Görgey előadó ismételtén a javaslat elfogadását kérte és hangoztatta, hogy ez a javaslat nem függ össze a külpolitikával. Ezután a napirendi vitában még Klein Antal szólt fel és erőlesen visszautasította Pallavicini támadását, amelyet Eckhardt ellen intézett, rámutatva arra, hogy a kisantant genfi organuma, a Neue Züricher Zeitung is megállapította, hogy a magyar delegátusnak százezer hídral kellett megvívni, anélkül, hogy herkulesként módjában állott volna a hidra fejét levágni.

Küldje be cikkét az „Aradi Közlöny“ riport-pályázatára!

Szombatra megoldást nyer a jugoszláv kormányválság

Előreláthatólag Jęftics külügyminiszter lesz a miniszterelnök

Belgrádból jelentik: A jugoszláv kormány néhány héttel ezelőtt elhatározta, hogy azok a miniszterek, akik nem tagjai a nemzetgyűlésnek, kiválnak a kormányból. A határozatot Uzunovics miniszterelnök, valamint Scroics és Marinkovics tárcanélküli miniszterek terjesztették elő.

A javaslat Jęftics külügyminiszter, Lazics belügyminiszter és Gyorgyevics pénzügyminiszter ellen irányult.

A Magyarország ellen indított akció miatt azonban szükségesnek tartják az ügyek intézésében a jövőben Jęftics külügyminiszter iránti bizalmat és ezért

a miniszterelnök felhívást intézett a kormányzótanácshoz, amelynek felajánlotta a kormány lemondását és kérte azt is, hogy a kormány alakításával Jęftics külügyminisztert bizzák meg.

A miniszterelnök eme javaslatának megvitatására ma minisztertanács ült össze, amely nagy ovációval Jęftics miniszterelnöksége mellett foglalt állást. Az esti órákban Jęftics miniszter kihallgatáson jelent meg Pál régenshercegnél, akivel behatóan tanácskozott.

Politikai körökben biztosra veszik az Uzunovics-kormány távozását, de jól informált helyen úgy tudják, hogy a kormányváltásra csak szombaton kerül sor. Pénteken este még belgrádi politikai körökben teljes bizonytalanság uralkodott a jövőre nézve. Jęftics és Zsitkovics kormányalakítási lehetőségeit egyformán tartják, de emellett

beszélnek egy széleskörű koalíció lehetőségéről is.

Belgrádban el vannak rá készülve, hogy szombaton meglepetéssel oldják majd meg a kormányválságot.

LACI:

Miért vannak ilyen nagy gondjaid Julcsa?

JULCSA:

Mert nem tudom, mivel tisztítsam a sár- és hócipőmet? Ezideig lakkot használtam, amitől teljesen megrepedtek és mindig vizes is volt a lábam.

SCHMOLL

Julcsa Laci

LACI:

Természetesen, csakis **SCHMOLL „GALOSIN“**-nal mivel a „Galosin“ nem lakk, mely a gummit keménnyé és törékennyé teszi, hanem a „Galosin“ gyönyörű fényt ad és épp úgy ápolja a sár- és hócipőket, mint a „Schmoll-pasta“ a cipőket. — A „Galosin“-t megkaphatod, ahol **Schmoll-pasztát, Schmoll-parkettpastát, Schmoll-bőrszirt és Schmoll-„ULLR“ ski-viaszokat** árulnak. Ne felejtse el tehát, hogy „**GALOSIN**“-nak hívják sár- és hócipőd és gummiköpenyed kitűnő konzerválószerét!

Hitler nagy béke-offenzívára készül

Papen volt alkancellár érdekes nyilatkozata. — „Ausztriának vissza kell fogadni a júliusi puccs menekültjeit.“ — Déli egyezményt készít elő Laval francia külügyminiszter

Párisból jelentik: A Petit Journal közli bécsi tudósítójának nagyon érdekes beszélgetést Papen volt alkancellárral, a jelenlegi birodalmi német követtel. Papen kijelentette, hogy kormánya utasítása az, hogy bécsi működését főképp Ausztria és Németország feszültségének megszüntetésére és a jó viszony létrehozatalára irányítsa. Ha ezt a célt elérte, visszatér hazájába és visszavonul a magánéletbe. Törekvései azonban most még jelentős nehézségekbe ütköznek. A seb, amelyet Dollfuss kancellár meggyilkolása ütött, még nem hegedt be teljesen. A legközelebbi feladatának azt tartja, hogy megegyezést hozzon létre a júliusi puccs idején elmenekültek tekintetében. Ezek nagyrésze ugyanis jelenleg Németországban van.

Ott egyelőre munkaszolgálatba vették őket, de Németország nem tarthatja el ezeket az embereket örök életükre. Ausztriának vissza kell ezeket fogadnia.

— A júliusi puccs szervezője Habicht volt. — folytatta Papen a nyilatkozatát. — Ez az alak, akinek tevékenységét Hitler vezérkancellár ismételtelen dezavualta, szervezte meg az osztrák határ közelében azokat a hírhedt légiókat, amelyek ma már teljesen fel vannak oszlatva és amelyeknek buzgalma nem ismert határt.

Ezután a bécsi követ Németország és Franciaország jelenlegi összeköttetéséről beszélt és kijelentette, hogy a két országnak meg kell érteni egymást, mert ez európai érdek. Nem igaz az, hogy a Saar-vidék Németországhoz való visszatérése után a Reichswehr oda bevonul és az országrészt brutálisan birtokába veszi. Mi átmeneti megoldást szervezzük. — fejezte be beszédét. — amelye-

ket a körülményekhez képest meghosszabbítunk.

Londonból jelentik: Vernon Bartlett, a News Chronicle diplomáciai levelezője, aki a napokban tárt vissza Berlinből, azt írja, hogy

Hitler tavasszal megindítandó nagy béke-offenzívára készül.

Hitler békét akar. — írja lapjában, — nemesak azért, mert a háborút már megelégette, hanem azért is, mert tudja, hogy népszerűségét semmi sem szilárdíthatja meg jobban, mintha a béke után tesz előrehaladást. A német birodalmi haderő is a béke híve, mert nincs felkészülve a háborúra. Az a tény, hogy a mostani francia vezető férfiak mindannyian volt katonák, igen jó hatással van Németországra és nincs messze az idő, amikor egy nemzeti-szocialista kimagasló egyéniség Párisba látogat el és a dolgokat azzal a nyíltsággal tárgyalja meg, amely a katonát a politikustól megkülönbözteti.

Berlinből jelentik: A kancellár helyettesének, Hess Rudolfnak párisi utját december 17-ére halasztották. Hess miniszter párisi látogatásának nem lesz hivatalos jellege.

Párisból jelentik: Beavatott körökben úgy tudják, hogy a francia-olasz tárgyalások kedvezően haladnak, de mégis szükség mutatkozik arra, hogy Laval külügyminiszter elhalassza mostanra tervezett római utját. A francia külügyminiszter most már csak vagy közvetlenül a saar-vidéki népszavazás előtt, vagy ami még inkább valószínű, a népszavazás után indul el Rómába. A külügyminisztériumból kiszivárgott hírek szerint, a tárgyalások során a libiai kérdést már teljesen tisztázták. A Somali földre való problémák ügyében is kilátás van a közeli megegyezésre. A

középeurópai kérdések tekintetében is közeledés jött már létre és a legnehezebb problémája a megegyezésnek a jugoszláv kérdés, miután Olaszország és Jugoszlávia között az utóbbi időben igen sok vitás ügy merült fel. Ez, valamint a keleti egyezmény kérdése még megoldatlan.

Beavatott körök szerint

Laval francia külügyminiszter a keleti egyezmény után most déli egyezményt készít elő. Ez a paktum a Földközi tenger partvidékén fekvő államokat foglalná magába

és főleg az olasz és jugoszláv ellentéteket hidalná át. Ebben az egyezményben természetesen Olaszországnak lenne a vezető szerep. Az egyezmény létrejövételében Lavalnak Mussolini miniszterelnök hozzájárulására volna szüksége. A francia lapok ezért egyre jobban sürgetik Laval római utazását.

Saarbrückenből jelentik: A Saarvidékre küldött nemzetközi haderők főparancsnoka, Bird vezérőrnagy, ma reggel Saarbrückenbe érkezett és jelentkezett a népszavazást előkészítő nemzetközi bizottságnál.

Rómából jelentik, hogy a Saar-vidékre kirendelt fegyveres erő olaszországi csapatai, amely több zászlóalj olasz gyalogságból és egy zászlóalj karabinieriből áll, egy tábornok vezetése alatt elindult.

CORSO — MOZGÓ

3, 5, negyed 8 és negyed 10 órákor
Premier.

Szenzációs rendezés.

Lebillincselő tartalom.

DOCTOR X.

A főszerepben:

Fay Wray, Lionel Atwill, Leo Tracy
CONSUM-tagok részére kedvezményes bérletfizetek

Tudnivaló felnőtteknek és gyermekeknek!!

Mint minden évben, idén is sok súlyos minőségű és egészségre káros hatású megbízhatatlan anyagokkal készült salóncukorok és csokoládé van forgalomban. Nagyon sok szülő nem tudja, hogy gyermeke mitől lett beteg. Hogy a gyomor eme veszedelmét elkerüljék:

Kérjenek mindenütt csak 5114 „Csokoládé Király” gyártmányokat! Főlerakat: Str. Metianu No. 7. (Lukácsi-ház)

Ítélet dr. Lengyel siriai orvos ügyében

Az aradi törvényszék nem látta beigazoltnak a tiltott műtét vádjait

Nagy érdeklődés közepette folyt ma dél előtt le az aradi törvényszék első szekciójánál Lengyel Dezső dr. siriai orvos ismeretes ügyének tárgyalása. Mint emlékezetes, az orvos ellen tiltott műtét vádját emelték, mert egy galsai asszonynak, aki súlyos betegen felkereste, jódinjekciót adott. Már a bünygyi eljárás során a szakértők megdöntötték ezt a vádat és *Siria közvéleménye egyöntetűen a megvádolt, népszerű orvos mellé állott s megvédte azokkal a rosszakaratu rágalomokkal szemben, amelyeket egyes ellenségei ezzel az esettel kapcsolatban rászórní igyekeztek. Ilyen előzmények után természetesen mindenki kíváncsian várta a mára kitűzött főtárgyalást.*

Dr. Lengyel Dezső személyi adatainak felvétele után ismertették a vádat. Az ügyészség azzal vádolta az orvost, hogy 1934. márciusában abortusz előidézése céljából jódinjekciót adott *Seifert Mihályné* galsai asszonynak, aki néhány nap múlva meghalt. A továbbiakban a vádirat elmondja, hogy az asszony március végén meghalt és a faluban szárnyrakelt hírek dr. Cosma Demeter megyei főorvoshoz jutottak el, aki feljelentést tett az ügyészségen. A boncolást elrendelték és *dr. Ionescu Sándor* törvényszéki orvost delegálták. A vád kijelenti még, hogy dr. Lengyel Dezső a boncolás alkalmával félrehívta a temető egyik sarkába dr. Tamás siriai körorvost és dr. Aldan orvost, akiknek bizalmasan bevallotta, hogy jódinjekciót adott az asszonynak. Ennek alapján a tiltott műtét vádját emeli dr. Lengyel ellen. Az orvos kihallgatása következett. Lengyel dr. kijelentette, hogy az általa kezelt betegnél nem állapított meg semmiféle terhességet, az asszony súlyos beteg volt és sürgős beavatkozásra volt szükség, azért adott jódinjekciót. Legjobb tudása szerint kezelte a beteget és semmiféle mulasztást nem követett el. Dr. Tamás és dr. Aldan fenntartották a vádiratból ismert vallomásukat, majd kihallgatták az elhunyt családtagjait és egyik bizalmas barátját. A család tagjai egyöntetűen kijelentették, hogy *Seifert Mihályné nem volt terhes, ellenben gyakran voltak vérzése, hasonlóképpen vallott az elhunyt asszony barátnője is, aki elkísérte az orvoshoz Seifertné. Kedvező vallomást tett dr. Vuia Salvátor, az aradi szülészeti klinika igazgató főorvosa, aki kifejtette a jódinjekció hatásait, majd kijelentette, hogy az iratokból nem állapítható meg, terhes volt-e Seifertné.*

Memorandum a vádlott érdekében

— Az orvos mindig szuverén a kezelési módszerben — szögezte le többek között Vuia dr. — és balesetek mindig előfordulhatnak. Így van ez a szalvaránkezelésnél is, ahol ötszáz esetben nem történik semmi baj, az ötszáz egyedik páciens pedig belehal.

Felolvassák ezután dr. Róth Marcell és dr. Cetineanu Ervin ugyancsak kedvező vallomását, mindkettő többek között kijelenti, hogy tudomása van a dr. Lengyel és dr. Tamás, illetve dr. Aldan között fennálló ellenséges viszonyról. Dr. Calimache szakértői véleményében kifejti, hogy a francia iskola ma már tiltja a jódinjekciót, a német iskola azonban megengedi, majd hosszas orvosi fejtegetést ad elő a jódinjekcióról.

A kihallgatások befejezése után került sor a perbeszédre. *Gitta Agoston* helyettes főügyész fenntartja a vádirat állításait és Lengyel dr. elítélését kérte. Ifj. dr. *Ispravic Sever* alaposan kidolgozott védőbeszédében sorolta fel a mentőköri körülményeket. Elsősorban hivatkozott arra a súlyos feladatra, amely a falusi orvosok osztályrészeül jut, éjjel-nappal rendelkezésre kell állniuk, rossz utakon kocsizniuk és sokszor nekik kell orvosságról gondoskodni, sőt pénzt adni a szegény betegeknek. Lengyel Dezső dr. husz esztendeje működik Sirián és jellemző arra a közszeretetre, amelynek örvend, hogy

letartóztatása után két nappal száz aláírtos memorandum érkezett, amelyben a falu száz román lakója kérte az orvos rehabilitálását.

A memorandum arra hivatkozik, hogy Lengyel dr. sohasem végzett tiltott műtétet, számos embert gyógyított és mentett meg és így ártatlanul vádolták meg ilyen súlyosan. A tiltott műtét megneemtörténtét igazolja az a körülmény is, hogy Seifertné egy barátnője kíséretében ment el dr. Lengyelhez. Ha törvényellenes dologról lett volna szó, az asszony nem

visz magával tanút. Hivatkozik a család mentővallomására, majd a szakértők jelentésére. Kéri védelem teljes rehabilitálását és rámutat arra, hogy az elítélés magára az orvostudományra nézve súlyos következményekkel járhat. Sokszor fordul elő, hogy az orvosnak sürgősen drasztikus gyógyszert kell alkalmaznia, a beteg életének megmentése érdekében. *De ha elítéljük hasondóert az orvost, nem fogunk merről elmenni a végső határig az orvosok. Az utolsó szó jogán Lengyel dr. szólalt fel.*

— Nem vagyok bűnös, kérem felmentésemet — mondotta.

Elhangzik az ítélet

Rövid tanácskozás után a bíróság kihirdette ítéletét, amelyben felmentette dr. Lengyel Dezsőt a tiltott műtét vádjától, ellenben bűnösnek mondotta ki gondatlanságból okozott súlyos testi sértésben, azzal az indokolással, hogy nem dolgozott kellő elővigyázattal. Ezért tízezer lej fő- és ezer lej mellékbüntetésre ítélte, azonban a büntetés végrehajtását felfüggesztette három évre. Ha ezen idő alatt Lengyel dr. nem kerül bíróság elé, úgy a büntetés teljesen elesik. Kimondotta a bíróság, hogy nem alkalmazza a hivatalától való felfüggesztés büntetését. Az indokolásban a bíróság kiemelte, hogy tekintetbe vette a falusi orvosok nehéz helyzetét s azt a körülményt, hogy falun az orvos sokszor kénytelen gyors és radikális eszközt használni a páciens érdekében. Az ítélet ellen úgy a vád, mint a védelem fellebbezést jelentett be.

A maharadzsa leánya helyett

Erdélyi román leányt vesz feleségül Max Ausschnitt

és áttér a görögkeleti vallásra

Bucurestiből jelentik: A fővárosi lapok érdekes házasságról adnak hírt, amelynek megkötésére már a közeljövőben sor kerül. A házasság főlegénye: *Ausschnitt Max*, a romániai vasipar vezére, a Titan—Nadrag—Calan-művek igazgatóságának elnöke, a Resita alelnöke és a brailai Goldenberg-művek tulajdonosa. A menyasszony: *Cosma Ionel* dr. cluj közjegyző leánya. Ausschnitt Max nevet mindenki ismeri Romániában, menyasszonya pedig régi erdélyi román család sarja. A lapok jelentése szerint a házasságot Belgiumban kötik meg.

Az egyik fővárosi lap érdekes eseményekről tud a házassággal kapcsolatban. Így

Ausschnitt, aki zsidó vallású, áttér a görögkeleti hitre,

miután menyasszonya szintén görög keleti vallású.

Ferdinand (Mihály) szintén Ausschnitt birodalmához tartozik és úgy értesülünk, hogy a vasipari vezér és ifju neje ezen a vadregényes vidéken szándékoznak tölteni mézeshefeket. Ecélből Ferdinand mellett pazar villát építettek, amely az ifju pár otthona lesz néhány hónapon keresztül.

Érdekes megemlíteni, hogy mintegy két évvel ezelőtt Ausschnitt Max Londonban időzött és ez alkalmával megismerkedett egy indiai maharadzsaival és annak leányával. Ausschnitt

tott ettől kezdve igen gyakran lehetett a maharadzsa és leánya társaságában látni, majd csakhamar híre ment, hogy

Ausschnitt Max eljegyezte a maharadzsa leányát.

Ausschnitt nemsokára visszatért Romániába és rövid idő múlva híre járt, hogy a szándékolt házasságból nem lesz semmi, az eljegyzést a maharadzsa leányával felbontották.

Halálos égési sebeket szenvedett Aradon egy kisgyermek

Az aradi tüzoltóságnak ma délelőtt tüzet jeleztek. A Lahovári-uca 26. számú ház egyik lakásában vettek észre a szomszédok tüzet. A lakás tulajdonosa, Szabó Mária bejárónő nem tartózkodott odahaza és anyja, meg apja, akikre lakását szokta bizni, piacra mentek. A szomszédok látták, amint füst gomolyog ki az ajtó és ablak résein és a szobából gyermeksírást hallottak ki. Feltörték az ajtót, a szobában a butorzat hatalmas lángokban állt és Szabó Mária két és fél éves Terézia Olga nevű kisleánya súlyosan összeégyve, eszméletlenül feküdt.

Pillanatok alatt a helyszínre érkeztek a tüzoltók, akik rövid idő alatt lokalizálták a veszedelmesnek ígérkező tüzet, miközben a mentők a gyermekórházba szállították a kis sebesültet. A gyermekórház orvosai megállapították, hogy a kis Terézia harmadfoku égési sebeket szenvedett és életben maradásához kevés a remény. A tűz következtében elégett butorok jelentős kárt okoztak. A rendőrség részéről Hui komisár indított vizsgálatot annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a gyermek súlyos balesetért. A tűzvizsgálat megállapítása szerint, a kályhából kikapott szikra lángra lobbantotta a kályha külső részében álló, szalmával töltött diyányt. Az eljárás folyik az ügyben.

Mindenkinek érdeke, hogy sár és hőcipő szükségletét

ERIKA

cipőüzletben, P. Avram lancu 19 szereze be az alanti áron: 5117

Gyermek galocsmi	LEI 30	Női drap csizma	LEI 140
Férfi	" 125	" ¹ / ₄ csizma	" 275
Női szövett hőcipő	" 75	" magas csizma	" 325
" matt gumi hőcipő	" 175	" hőcipő, prémekkel	" 245
" fényezett gumi hőcipő	" 215	Férfi hőcipő	" 320

Férfi, női és gyermek-cipők nagy választékban.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az amerikai hitelezők három évre felfüggesztették a romániai adósságok behajtását

A kamatokat 1935. április 1-től 1937. áprilisig 4 százalékról 2 százalékra szállították le — Románia megbizottjainak tárgyalásával az amerikai adósságok csökkentéséről

Kisebb-nagyobb megszakításokkal, csaknem egy éven át folytak a tárgyalások Párisban Románia pénzügyi megbizottjai és a külföldi hitelezők képviselői között, a sokmilliárd lejt kitevő külföldi adósságok lecsökkentése és kedvező fizetési feltételek elérése érdekében. Mint ismeretes, Romániának sikerült is igen jelentékeny engedményeket elérni, mert adósságainak átlag 70 százalékát elengedték és ezáltal lehetővé tették, hogy fennakadás nélkül eleget tehesünk kötelezettségeinknek. A román Nemzeti Bankban több, mint két milliárd lej értékű külföldi deviza áll rendelkezésre és a külföldi államadóssági kötvények szelvéneinek beváltására, amelyek között a lejstabilizációs kölcsönkötvények is szerepelnek.

A párisi egyezmény azonban nem vonatkozik az összes külföldi adósságokra, így többek között az amerikai hitelezőkkel is függőben maradt az adósságok rendezésének kérdése és ezért Románia megbizottjai Zuceanu meghatalmazott miniszter elnökletével, már hetek óta tárgyalásokat folytatnak a külföldön az amerikai pénzcsoportok képviselőivel.

Románia meghatalmazást adott a National Distillers Products Corporation című pénzcsoport vezetésének, hogy a romániai delegátusokkal együtt, mindent kövessen el az amerikai adósságok csökkentése, illetve az ottani hitelezőkkel való méltányos egyezség létrehozása érdekében.

A bucuresti-i sajtó értesülése szerint, az amerikai hitelezők megértéssel fogadták kívánásainkat és 1935. április elsejétől 1937. áprilisig nem követelik az adósságok amortizációs részletének kiizetését, a tartozások kamatait pedig a jelzett időre évi négy százalékról két százalékra szállították le.

Az egyezmény szövege csak kevéssé tér el a Párisban ez év közepén megszerkesztett szerződés szövegétől. Zuceanu elnök és a román delegáció összes tagjai hozzájárultak az egyezményhez és annak aláírása néhány nap múlva megtörténik. Ezzel Románia rendezte az északamerikai Egyesült-Államokban fennálló tartozásainak egy részét. A többi hitelezőkkel, akikkel Párisban szintén nem fejezte be az egyezségi tanácskozásokot, most tovább folytatja a tárgyalásokat. Ezeknek vezetését a hitelezők részéről W. C. Peyton és George Perkins folytatják.

Ez utóbbiak nehézségeket támasztanak.

HAPAG-
németországi utazás
karácsonykor és újévkor
Berlin-Hamburg-Drezda
december 23—január 3-ig.

Jelentkezési határidő: 1934. dec. 18.
Rendkívül érdekes utiprogram, az utiköltségben minden kiadás bentfoglaltatik.

Információ, prospektus, jelentkezés a
Hamburg-Amerika Linie S.A.R.
képviseleténél: 461

Künstler Utazási és Vizumirodában,
Arad, Bul. Regina Maria 24. Telefon 86.

mert azt kívánják, hogy az elvi pénzügyi megegyezésen kívül, még olyan pótegyezményt is kössön Románia velük, amely szerint 6k dollárban, vagy fontsterlingben fogják megkapni követelésüket, de nem a fizetés napján fennálló árfolyamon, hanem egy fontsterlinget 4.866 és fél dollár kurzuson számítva, tekintve nélkül arra, hogy az adósság fizetésekor milyen lesz ennek a két valutának napi árfolyama.

A hitelezők eme kikötése zavarólag hat a tárgyalások menetére, mert Románia megbizottjai aggódnak amiatt, hogy a dollár, vagy font kurzusának esetleges változása miatt, kötelezettségeink megnövekednének, tehát ezen az alapon nem köthetik meg az egyezséget. Megbizottjaink azt hangoztatják, hogy az angol fontban és a dollárban való fizetést csak úgy teljesíthetjük, ha a hitelezők megegyeznek azzal, hogy ennek a két valutának mindig a napi árfolyama legyen a fizetési alap. Az 1929. évi stabilizációs kölcsön mérséklésére vonatkozóan, mi már előbb megegyeztünk a Bank Farmes Trust Comp céggel, amit annakidején Románia megbizottjai hivatalosan tudomására adtak a többi érdekelt pénzügyeseknek is. Egyébként Párisban és Londonban újabb emissziós pénzügyi tárgyalások kezdődtek és bucuresti-i jelentés szerint, jövő év január elején megtörténik az új emisszió, amely elősegíti Románia külföldi pénzügyi kötelezettségeinek enyhítését.

Kiosztják a buzaverseny díjait

Az aradi Mezőgazdasági Kamara — mint ismeretes — buzaversenyt rendezett a kerületébe tartozó megyék gazdáij között. A versenyre háromszázötven gazda jelentkezett és ezeknek mindegyike természetesen bőséges mintával igyekezett igazolni az általa termelt buza kiváló minőségét.

A kamara laboratóriumában folyó vizsgálatok most értek véget és jelenleg még csak utólagos számításokat végeznek, amelyek azonban szintén rövidesen elkészülnek, úgy, hogy újvra sor kerülhet a díjak kiosztására. A Mezőgazdasági Kamara összesen 80 díjat állapított meg és ezek a következők lesznek: Egy 3000 lejes díj, két ezeröttszáz lejes, hat 750 lejes, tizenkét 400 lejes, huszonegy 200 lejes, tehát összesen 20.100 lej. Ezen kívül harminc diplomát is kiosztanak, de a legnagyobb jutalmat mégis az a hat eke képezi, amelyet a kamara a nyertes gazdáknak az eredmény nyilvánosságra kerülése után házhoz szállít.

A buzaversenyen tehát a gazdák valóban szép jutalomban részesülnek, a versenynek azonban legfontosabb célja az volt, hogy a Mezőgazdasági Kamara pontos vizsgálatok alapján meggyőződhesen arról, hogy hol terem a legjobb minőségű buza és hogy ez milyen fajtahoz tartozik. A bíráló bizottság, amely a díjak kiosztása felett dönt, a következő tagokból áll: dr. Konopy Kálmán, Popescu Miklós, a kerületi Mezőgazdasági Kamara igazgatója és Seymann Ottó dr., a kamara aradi tagozatának vezetője, valamint Balázs Ferenc, az analízáló intézet igazgatója.

= Tavasszal megrágul a zab és az árpa ára. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium hivatalosan megállapította, hogy az idén kevés zab és árpa termett, aminek következtében jövő év tavaszán ez a két cikk meg fog drágulni. A minisztérium erre azzal hívja fel a gazdák érdeklődését, hogy a kormány elhatározta ugyan azt, hogy az arra szoruló kisbirtokosokat olcsó vetőmagyakkal látja el, de ezidőszent nagyobb mennyiségű vetőmag beszerzésére nincs elég pénze a földművelésügyi minisztériumnak.

WIMPASSING

Aradon beszerezhető:

**Apponyi Testvérek
Szigeti Oszkár
Iványi Menyhért**
cipőáruházakban

Nehézségek a román—olasz áruforgalomban

Olaszország több árut akar szállítani

Mint Bucurestiből jelentik, legközelebb Rómában megkezdődnek a román—olasz gazdasági és pénzügyi tárgyalások. Ezek előkészítése céljából Olaszország a múlt hetekben két megbizottat küldött Bucurestibe, ahol a román kormány megismertette álláspontját. A tárgyalásokat legközelebb Rómában folytatják és ott kedvező megállapodásokra van kilátás. Az olasz kormány elégedetlen volt az eddigi összeköttetéssel. A két ország között 1933. és 1934. évben az alábbi külkereskedelmi forgalom alakult ki: 1933-ban Romániából 114.6 millió líra, 1934-ben 90.6 millió líra értékű árut vittek Olaszországba, míg Olaszországból Romániába 1933-ban 95.8 millió líra, 1934-ben 60 millió líra volt az export összege. Olaszország passzívja tehát 1933-ban 28.8 millió líra, 1934-ben pedig 31 és fél millió líra. E számadatok azt igazolják, hogy a két állam közötti kereskedelmi forgalom nagyon lecsökkent és különösen Olaszország panaszodik az export hanyulása miatt. Ugyanis Olaszországnak 130 millió líra befagyott követelése van Romániában, amellyel szemben mi azt állítjuk, hogy ezek az adatok tévesek és csupán a romániai adóssok szándékosan valótlán bevallásából származnak. Ugyanis ezek a kereskedők így akarnak devizákhoz jutni és azokat a külföldre juttatni. Románia hivatalos megállapítása szerint Olaszországnak csak 50—60 millió líra befagyott követelése lehet nálunk, amelyet különböző terményekkel erősen le bírnánk csökkenteni. Ezt a megoldást azonban Olaszország nem helyesli és azt kívánja, hogy ne csak árucikkekben, hanem készpénzben is törlesszük árutartozásainkat, amelltt pedig az olaszországi áruknak Romániába való beengedését nagyobb mértékben szeretné keresztülvinni a Tatarescu-kormánynál. Románia kifogásolja, hogy Olaszország megkönnyítette a magyarországi buza- és állatbevitelt, továbbá, hogy Ausztriából nagymennyiségű fát vásárolnak Olaszország számára és ezzel Románia kárt szenved, mert ez előtt ezeket a cikkeket nálunk vásárolták az olasz importőrök. A tárgyalások elé nagy érdeklődéssel tekintenek nemcsak nálunk és Olaszországban, hanem a többi érdekelt államokban is.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

